

Problematiske regler for sundhedspleje i biavlen

Foretræde
Miljø- og Fødevareudvalget
8. juni 2023

VARROA-MIDENS UDBREDELSE

Foto: Ruedi Ritter

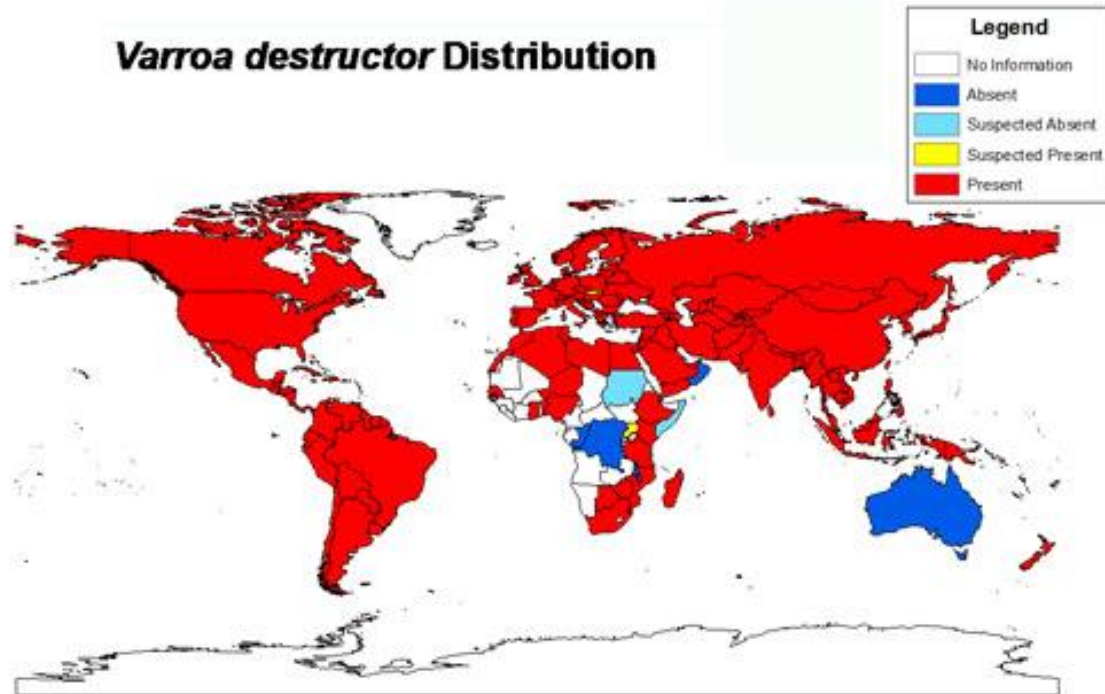

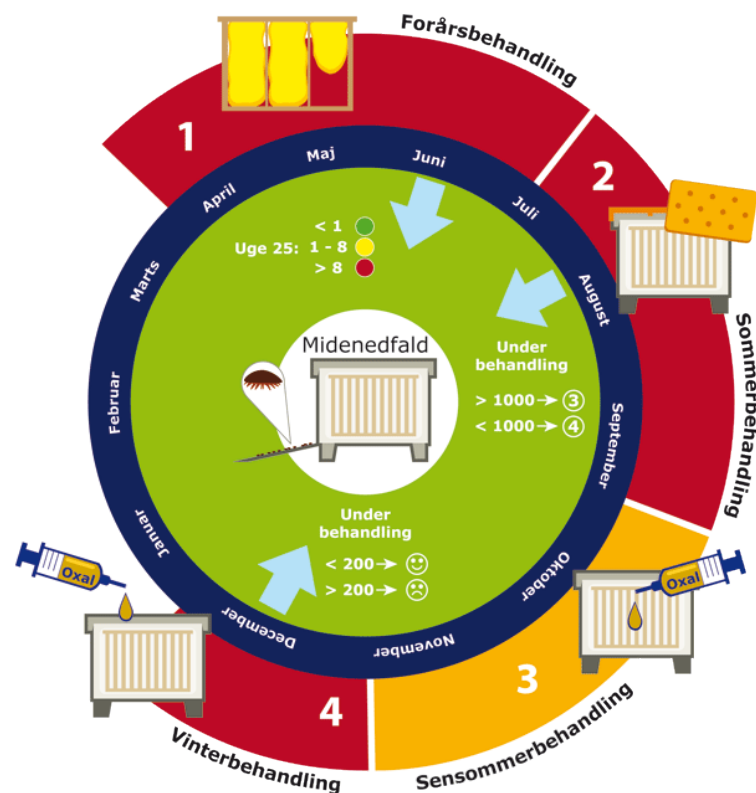
Illustration: University of Florida

https://entnemdept.ufl.edu/creatures/misc/bees/varroa_mite.htm

SUCCEFULD STRATEGI

- Myresyre 62,9 %
- Oxalsyre 87,5 %
- Thymol 15,7 %
- Bayvarol/Bayticol 1,7 %

Kilde: Danmarks Biavlerforenings medlemsundersøgelse 2021
Datagrundlag: 1803 besvarelser / 27,9 % af medlemmerne

BIAVLERNE:

Økologiske metoder med organiske syrer, som forekommer naturligt i honning.

FØDEVARESTYRELSEN:
Markedsførte veterinære lægemidler

EGENSKABER VED NUVÆRENDE PRAKSIS

(Myresyre, Oxalsyre og Thymol i ren form)

- Oxalsyre og myresyre findes naturligt i honning og vi har aldrig oplevet at man i honninganalyser har fundet rester fra varroabekæmpelse med organiske syrer. MRL (Maksimalgrænseværdi) for nævnte syrer er ikke påkrævet.
- Appliceres på flere forskellige måder, som gør det muligt for biavleren at bruge netop de metoder som fungerer bedst i dennes biavl.
- De forskellige metoders effektivitet varierer med temperatur, luftfugtighed og biernes yngelsituation. Kombinere flere forskellige midler på forskellige tidspunkter, da man IKKE kan klare sig med én type behandling.
- Behandlinger udføres efter den sidste honninghøst.

PROBLEMER VED VETERINÆRE LÆGEMIDLER PÅ MARKEDET

- Der kan ske et skred mod brug af syntetiske pesticider, som er meget brugt i andre lande. I disse lande oplever man også udbredt resistens, og tilfælde med restkoncentrationer i biavlsprodukter.
- Ganske få produkter baseret på de organiske syrer.
- Indeholder følgestoffer.
- Eksisterende veterinære lægemidler på markedet kan ikke stå alene.
- Flere produkter har ikke været afprøvet i Danmark. Det uvist hvordan de fungerer under danske forhold. Desuden ikke tilpasset danske bistaders størrelse.
- Vil føre til øgede tab af bifamilier.

VARROAFOREBYGGELSE SKAL IKKE BETRAGTES SOM VETERINÆR BEKÆMPELSE

- Bistader behandles ved fordampning. Bierne behandles ikke direkte.
- Antallet af varroa-mider holdes nede i antal. Fuldstændig bekæmpelse ikke mulig.
- De nuværende tiltag er baseret på de rene, naturligt forekommende, aktivstoffer.
- Organiske syrer i ren form vil ikke blive registreret til biavl, fordi ingen vil registrere midler som kan købes frit til andre formål.
- Varroaforebyggelsen fungerer nu fordi vi har flere forskellige tiltag, som kan bruges og kombineres hen over sæsonen, tilpasset biavl og lokale forhold.

= SUNDHEDSPLEJE

VARROAFOREBYGGELSE SKAL IKKE BETRAGTES SOM VETERINÆR BEKÆMPELSE

FORORDNINGER

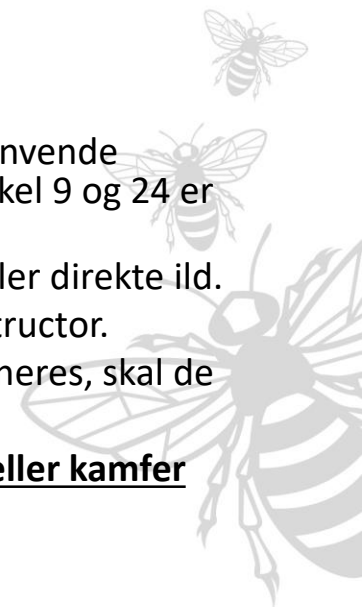
EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2018/848 af 30. maj 2018
om økologisk produktion

1.9.6.3. Sundhedspleje

Følgende regler gælder for sundhedspleje:

- a) Til beskyttelse af rammer, stader og tavler, navnlig mod skadedyr, er det kun tilladt at anvende rodenticider, som anvendes i fælder, og egnede produkter og stoffer, der i henhold til artikel 9 og 24 er tilladt til anvendelse i økologisk produktion.
- b) Det er tilladt at anvende fysiske behandlinger til desinfektion af bigårde, f.eks. damp eller direkte ild.
- c) Det er kun tilladt at tilintetgøre droneyngel med henblik på bekæmpelse af Varroa destructor.
- d) Hvis familierne på trods af alle forebyggende foranstaltninger bliver syge eller kontamineres, skal de behandles straks; om nødvendigt kan de anbringes i isolerede bigårde.
- e) Myresyre, mælkesyre, eddikesyre og oxalsyre såvel som mentol, thymol, eukalyptol eller kamfer kan anvendes til at bekæmpe tilfælde af Varroa destructor.

= SUNDHEDSPLEJE

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed (»dyresundhedsloven«)

KAPITEL 2 Brug af veterinærlægemidler til forebyggelse og bekæmpelse af sygdomme

Artikel 46 Brug af veterinærlægemidler til forebyggelse og bekæmpelse af sygdomme

1. **Medlemsstaterne kan** træffe foranstaltninger vedrørende brug af veterinærlægemidler til listeopførte sygdomme for at sikre en så effektiv forebyggelse eller bekæmpelse som muligt af de pågældende sygdomme, forudsat at sådanne foranstaltninger er hensigtsmæssige eller nødvendige.

De pågældende foranstaltninger **kan** omfatte følgende:

- a) forbud mod og restriktioner for brug af veterinærlægemidler
- b) obligatorisk brug af veterinærlægemidler.

2. **Medlemsstaterne** tager følgende kriterier i betragtning, når de beslutter, hvorvidt og hvordan veterinærlægemidler skal anvendes som forebyggelses- og bekæmpelsesforanstaltninger over for en bestemt listeopført sygdom:

- a) sygdomsprofilen
- b) den listeopførte sygdoms udbredelse i:
 - i) den pågældende medlemsstat
 - ii) Unionen
 - iii) tilgrænsende tredjelande og territorier, hvis det er relevant
 - iv) tredjelande og territorier, hvorfra dyr og produkter bringes ind i Unionen

c) adgangen til og effektiviteten af de pågældende veterinærlægemidler samt de dertil knyttede risici

d) tilgængeligheden af diagnosticeringstest til påvisning af infektioner hos dyr, der er behandlet med de pågældende veterinærlægemidler

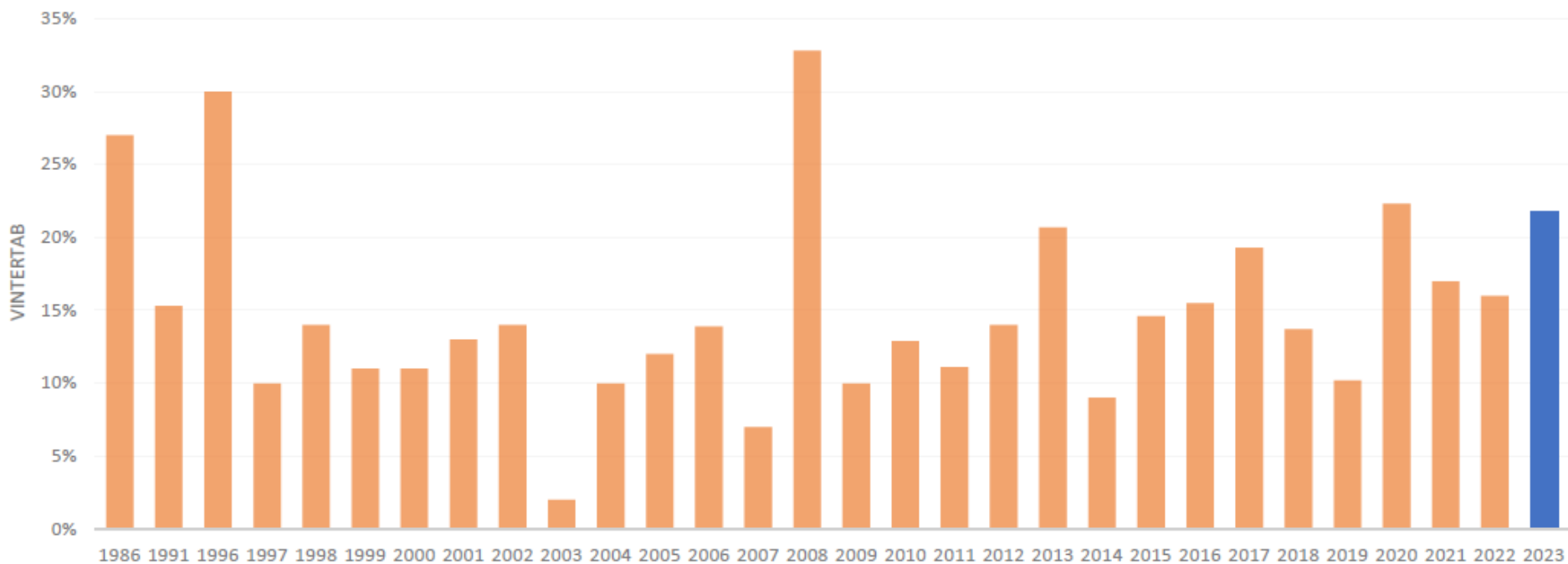
e) de økonomiske, sociale, dyrevelfærdsmæssige og miljømæssige virkninger af brugen af de pågældende veterinærlægemidler **i forhold til andre tilgængelige sygdomsforebyggelses- og -bekæmpelsesstrategier.**

3. Medlemsstaterne træffer passende forebyggende foranstaltninger vedrørende brug af veterinærlægemidler til videnskabelige undersøgelser eller med henblik på udvikling og afprøvning af dem under kontrollerede forhold for at beskytte dyre- og folkesundheden.

VINTERTAB AF BIFAMILIER I DANMARK

ANTAL BIFAMILIER I DANMARK

- 2020: 144.000
- 2021: 140.000
- 2022: 126.000

Kilde: Aarhus Universitet

EKSEMPLER BESTØVNINGSKRÆVENDE AFGRØDER I DANMARK (2022)

<u>Afgrøde</u>	<u>Areal (ha) 2022</u>
Kløverfrø	5.679
Raps	197.887
Frugt & bær	3.900
Havefrø (fx purløgfrø, timianfrø)	1.700
Hestebønne	24.512

